

raadsvoorstel

afdeling	steller	gouda
Griffie	Jelle.Hekman@gouda.nl	12 oktober 2021
onderwerp	**telefoon**	
raadsonderzoek Turfmarktkerk	06-22783912	

(voorstel 1)

Gevraagd besluit

De raadscommissie Onderzoeksmogelijkheden Turfmarktkerk stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten tot:

1. Instellen van de tijdelijke commissie raadsonderzoek Turfmarktkerk, op grond van artikel 84 van de Gemeentewet.

2. Vaststellen van onderzoeksopdracht

a. Onderzoek de feiten en omstandigheden waarop de besluiten over de aanvragen omgevingsvergunning voor sloop van de Turfmarktkerk (Turfmarkt 60), de last onder bestuursdwang, de Noodverordening en het voorbereidingsbesluit zowel ambtelijk (inclusief van de ODMH) als bestuurlijk tot stand zijn gekomen.
b. Onderzoek de wijze en het tijdstip waarop de raad door het college over de besluiten en rapporten actief is geïnformeerd en de wijze waarop gereageerd is op vragen van de raad.

Het gaat daarbij om de volgende besluiten en handelingen:

nr.	omschrijving besluit of rapport		datum
1.	Omgevingsvergunning voor sloop		8-9-2017
2.	Voorbereidingsbesluit in college		5-7-2018
3.	Noodverordening		23-10-2018
4.	Last onder bestuursdwang (stutten en slopen in opdracht gemeente)		
	Uitvoeringsperiode (opheffing en wat daaraan vooraf ging);	vanaf	25-10-2018 tot 9 feb 2019
5.	Wijze van totstandkoming BMC-rapport		7-5-2019

Geadviseerd wordt om daarbij de volgende stakeholders te interviewen: college (4 personen), ambtenaren (5 of 6 personen), ODMH (1 of 2 personen), projectontwikkelaar (1 persoon), omwonenden (1 of 2 groepsgesprekken met direct omwonenden), leveranciers indien nodig (2).

3. De tijdelijke commissie raadsonderzoek Turfmarktkerk de opdracht te geven de deelvragen vast te stellen en de raad daarover te informeren.

4. Als leden van de tijdelijke commissie onderzoek Turfmarktkerk te benoemen:
   a. lid 1
   b. lid 2
   c. lid 3
   d. lid 4
   e. lid 5
   f. lid 6

5. De tijdelijke commissie raadsonderzoek Turfmarktkerk de opdracht te geven er zorg voor te dragen dat het rapport in de raad van 23 februari 2022 behandeld kan worden.

6. Een bedrag van xxxxx[1] beschikbaar stellen voor de het onderzoek ten laste van de Algemene Reserve,

Toelichting

1 Nadere uitleg op gevraagd besluiten

a. Opdracht en werkwijze commissie

De raad heeft op 30 juni 2021 de motie “instellen raadscommissie onderzoeksmogelijkheden gang van zaken Turfmarktkerk en bestemmingsplan Turfmarkt 60” aangenomen. In aansluiting daarop zijn de raadsleden Jan de Laat, Evert Bobeldijk, Niels Honkoop, Paul Ruijgrok, Harold Hooglander en Mohammed Mohandis benoemd als leden van de commissie. De commissie heeft Paul Ruijgrok benoemd als voorzitter.
De opdracht van de commissie was:
om de mogelijkheden met bijbehorende kosten en tijdsinvestering voor de diverse onderzoek die er zijn aan de raad voor te leggen:

a. Deze commissie tevens te vragen advies uit te brengen aan de raad aangaande divers startmogelijkheden, scope en doorlooptijden voor de diverse onderzoeksvarianten;
b. Deze commissie tevens te vragen de uitkomsten in kwartaal 4 aan de raad voor te leggen zodat de raad een verantwoorde keuze kan maken of en evt. welk onderzoek de raad wil starten en op welk moment dat verantwoord is in het kader van de zorgvuldigheid.

De commissie heeft de opdracht uitgevoerd in de periode 15 juli t/m 7 oktober en is vijf keer bij elkaar geweest en heeft daarnaast de relevante stukken doorgenomen. Verslagen van de vergaderingen van de commissie zijn beschikbaar in het raadsinformatiesysteem iBabs.

b. Raadsinstrumenten

De commissie heeft in de tweede vergadering systematisch de raadsinstrumenten (van budgetrecht tot enquête) doorgenomen. Daarbij is met name gekeken naar de verschillende vormen van onderzoek. De mogelijkheid van de raad om door middel van een motie aan het college een onderzoeksopdracht te geven is niet gebruikt. Het college heeft in 2019 zelf de opdracht gegeven voor het Feitenrelaas van BMC gegeven. Het instrument van een interpellatie is niet passend omdat het onvoldoende diepgang heeft.

De Rekenkamer Groene Hart richt zich met de onderzoeken op de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid De raadscommissie is van mening dat een opdracht aan de Rekenkamer Groene Hart om een onderzoek te doen, gezien de urgentie en de politieke aspecten, niet het passende instrument is. Ook omdat de gemeenteraad de regie wil houden over de onderzoeksvraagstelling en uitvoering.

[1] Het bedrag wordt op basis van een enkelvoudige onderhandse aanbesteding vóór de vaststelling in de raad van 3 november 2021 ingevuld.

c. Onderzoeks- en enquêtemogelijkheden van de raad

De raad beschikt over twee instrumenten om onderzoek te doen:

a. Het “gewone” onderzoek op grond van de artikel 84, artikel 169, lid 3 en 180, lid 3 van de Gemeentewet.
Volgens dit artikel moeten college en burgemeester verantwoording afleggen en inlichtingen geven. Meestal gebeurt dat door gebruik te maken van het vragenrecht, maar de raad kan ook een commissie instellen (conform artikel 84 van de Gemeentewet) en zo zelf onderzoek doen en inlichtingen opvragen. In dit voorstel wordt voortaan gesproken over “***raadsonderzoek***”.

b. Een “raadsenquête” op grond van artikel 155 a t/m f van de Gemeentewet.
Hoewel het woord “enquête” in het artikel niet wordt genoemd en alleen over “onderzoek” wordt gesproken, is dit artikel in 2002 in het kader van de dualisering ingevoerd en geïnspireerd op het parlementaire enquêterecht. Het geeft de gemeenteraad de bevoegdheid om informatie te vorderen van getuigen en onder ede te horen. Dit onderzoeksrecht gaat dus verder en is zwaarder dan het “gewone” onderzoek.

De commissie heeft een verkennend onderzoek gedaan naar recente ervaringen van zowel raadsenquêtes als raadsonderzoeken (zie bijlage 1). Als tweede stap heeft de commissie de mogelijke scope van een “snel” of een “volledig” raadsenquête of raadsonderzoek in beeld gebracht. (bijlage 2).

Daarnaast heeft de commissie zich laten voorlichten over de ervaringen met raadsenquêtes vanaf 2002 t/m 2019 door mevr.mr. dr. I. de Haan. Zij is in maart 2021 gepromoveerd op een proefschrift (LINK) over het lokale enquêterecht. Zij heeft met name gewezen op het belang van de afweging van “proportionaliteit”, het risico van schade voor de betrokkenen bij een raadsenquête met openbare verhoren en het feit dat bij interviews de meeste informatie al boven tafel komt.

d. Afwegingspunten

De commissie heeft de kenmerken, voor- en nadelen, randvoorwaarden en risico’s van een raadsonderzoek op een rij gezet:

Raadsonderzoek
Onderzoek door commissie op grond van art. 84 en art. 169.3 en art. 180.3 Gemeentewet, met externe ondersteuning; interviews en opvragen van informatie.
Tijdsduur: taakstellend 10 weken
Kosten: xxx (nog nader vast te stellen)
Tijdsbesteding: minder dan 14 uur p/w (mede afhankelijk van inzet extern bureau).
Voordelen: - kortere looptijd - beperkte kosten - escalatie mogelijk - kans op hogere kwaliteit i.v.m. deskundigheid onderzoekers - bevindingen gereed vóór de raadsverkiezingen
Nadelen: - interviews zijn niet onder ede - beperkte scope
Randvoorwaarden: - medewerking college en ambtelijk apparaat (toegang tot informatie, deelname aan interviews en verklaringen naar waarheid) - informatie tijdig beschikbaar - beschikbaarheid in tijd van commissieleden

- focus op feiten (geen politieke conclusies) - toetsing rapport op eisen openbaarheid versus geheimhouding - start per 4 november 2021
Risico's: - noodzaak tot vervolgonderzoek door beperking van de scope.

2 Kanttekeningen

a. De commissie adviseert om het proces en besluit tot opleggen van de Last op Bestuursdwang van 24-10-2018 niet in het onderzoek te betrekken, omdat de rechter hier al een uitspraak over heeft gedaan.
b. De commissie adviseert om het vaststellen van het bestemmingsplan "Turfmark 60" van 11-12-2019 niet in het onderzoek te betrekken omdat daar in de raad overeenstemming over bestond.
c. Om met een raadsonderzoek het proces van een raadsenquête zoveel mogelijk te benaderen gelden als randvoorwaarden dat alle documenten die bij een raadsenquête kunnen worden opgevraagd ook bij het raadsonderzoek onverwijld ter beschikking worden gesteld aan de onderzoekscommissie. De commissie moet daarnaast rechtstreeks ambtenaren en bestuurders kunnen uitnodigen voor een interview en het college moet de te interviewen personen instrueren dat zij antwoorden als stonden zij onder ede.
d. In verband met de voortgang van het proces zal de commissie oriënterende gesprekken voeren met enkele bureaus. Dit ter voorbereiding op een enkelvoudige aanbesteding. Uit deze gesprekken wordt duidelijk wat de kosten zullen zijn. Het raadsvoorstel zal voor de gemeenteraad van 3 november 2021 op dit punt worden geconcretiseerd. Dit zal telkens gebeuren "onder voorbehoud van goedkeuring door de gemeenteraad".
e. De commissie adviseert om maximaal 6 personen te benoemen in de onderzoekscommissie; 3 van coalitiepartijen en 3 van oppositiepartijen. In verband met de hoge tijdsdruk moet de commissie in de raad van 3 november 2021 worden benoemd.
f. Indien het onderzoek niet tot de benodigde informatie mocht leiden, staat het instrument van de raadsenquête nog steeds aan de raad ter beschikking.

3 Juridische / financiële gevolgen

Bij een gewoon raadsonderzoek wordt een tijdelijke raadscommissie ingesteld op grond van artikel 84 van de Gemeentewet. De Verordening op de raadscommissie Gouda 2020 geldt ook voor deze tijdelijke commissie.
Conform de regelgeving voor opdrachten vindt een enkelvoudige onderhandse aanbesteding plaats, waarbij de griffier en de burgemeester optreden als bevoegd gezag.
Dekking kan plaatsvinden uit de Algemene Reserve.

4 Personele / organisatorische gevolgen

Aan deze besluitvorming zijn beperkte organisatorische gevolgen verbonden. Het gaat dan met name om de ondersteuning door de griffie van de commissie. Dit zal leiden tot enige overschrijding van de personeelskosten van de griffie.

5 Vervolg

Na besluitvorming in de gemeenteraad van 3 november 2021, kan de onderzoekscommissie, ondersteund door een extern bureau, op 4 november 2021 van start gaan. De commissie moet in januari 2022 de werkzaamheden afronden en de planning is dat het onderzoeksrapport omstreeks 28 januari 2022 wordt gepubliceerd, voor commissiebehandeling in februari en besluitvorming in de laatste raadsvergadering van woensdag 23 februari 2022.

Namens de raadscommissie Onderzoeksmogelijkheden Turfmarktkerk,

Paul Ruijgrok Voorzitter	Jelle Hekman commissiegriffier